

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародного економічного аналізу і фінансів

Затверджено
на засіданні кафедри міжнародного
економічного аналізу і фінансів
факультету міжнародних відносин
Львівського національного
університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 30.08.2023 р.)

Завідувач кафедри доц. Юрій БІЛЕНКО

СИЛАБУС
з навчальної дисципліни
«СУЧАСНІ ТЕОРІЇ МІЖНАРОДНОЇ МАКРОЕКОНОМІКИ»,
що викладається в межах ОП «Міжнародні фінанси» та
«Міжнародний менеджмент» другого (магістерського) рівня вищої
освіти для
студентів спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини

Назва дисципліни	Сучасні теорії міжнародної макроекономіки
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Січових Стрільців, 19
Факультет та кафедра, за якими закріплена дисципліна	Факультет міжнародних відносин, кафедра міжнародного економічного аналізу і фінансів
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 29 Міжнародні відносини спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини
Викладачі дисципліни	Біленко Ю.І. к.е.н., доцент, завідувач кафедри міжнародного економічного аналізу і фінансів
Контактна інформація викладачів	yuriy.bilenko@lnu.edu.ua ; yuriy_11@yahoo.com
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації в день проведення лекційних і практичних занять за попередньою домовленістю з навчальною групою (можливе проведення консультацій он-лайн на платформі Zoom).
Сторінка дисципліни	https://intrel.lnu.edu.ua/course/suchasni-teoriji-mizhnarodnoji-makroekonomiky
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Сучасні теорії міжнародної макроекономіки» є нормативною дисципліною для освітньої програми «Міжнародні фінанси» та «Міжнародний менеджмент» зі спеціальності «Міжнародні економічні відносини», яка викладається в 1 семестрі навчального року в обсязі 3 кредити (ЄКТС).
Коротка анотація дисципліни	Курс повинен забезпечити здобувачів необхідними знаннями теоретичних концепцій міжнародної макроекономіки; функціонування сучасних світових фінансових ринків; оволодіти інструментами аналізу ефективності макроекономічної політики держави. Актуальність курсу обумовлена необхідністю формувати ефективну макроекономічну політику в умовах економічної і фінансової відкритості держави.
Мета та цілі дисципліни	Метою вивчення даного курсу є класичні, так і сучасні моделі міжнародної макроекономіки, більш глибокого аналізу традиційної моделі Манделла-Флемінга стосовно регулювання макроекономічної рівноваги, розглядаються сучасні моделі багатоперіодної економіки на основі рахунку поточних операцій платіжного балансу є формування системи базових знань з теорії фінансових криз та оволодіння студентами вміннями проводити ефективну макроекономічну політику.

<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Handbook of International Economics: International Macroeconomics, Volume 6. Edited by Gita Gopinath, Elhanan Helpman, Kenneth Rogoff. Elsevier: North-Holland, 2022, 340 p. (Chapters 3,5,7) 2. Sachs, Jeffrey . Macroeconomics in the Global Economy, Westview Press.2003,778p. 3. Бурда М., Виплош Ч. Макроекономіка: Європейський контекст / Пер. з англ. К.: Основи, 1998.680 с. 4. Maurice Obstfeld, Kenneth Rogoff Foundations of International Macroeconomics.Cambridge.MA: The MIT Press, 1997. 830 p. 5. Біленко Ю.І. Валютно-фінансова стабільність української економіки та успішність повоєнного розвитку. Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції «Зовнішні та внутрішні аспекти фінансової безпеки України: виклики та перспективи», (25 травня 2023, К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка), Навчально-науковий інститут міжнародних відносин, с. 28-29 6. Bilenko Yuriy Macroeconomic volatility and economic growth in Central and Eastern Europe. International scientific and practical conference "Mechanisms of economic development in the context of global changes: international experience": conference proceedings, October 21-22, 2022. Riga: "Baltija Publishing", 2022, p. 1-3 7. Біленко Ю.І. Макроекономічне моделювання впливу прямих іноземних інвестицій на розвиток української економіки// Вісник Одеського національного університету / Економіка.2018. Том 23. Вип. 4(69). С.7-10 8. Біленко Ю.І Дослідження проблем вибору та формування оптимальної траєкторії економічного розвитку держав в умовах фінансово-торговельної відкритості Вісник Львівського університету. Серія Міжнародні відносини. 2017. Вип. 41. С. 250-270 9. Біленко Ю.І., Мальський М.З. Інвестиційна політика в Європейському Союзі та перспективи для України . Науковий вісник Дипломатичної академії / Серія „Економічні науки”.2016. Вип. 23. Частина III. С. 114-121 10. Bilenko Yuriy Foreign Capital Inflows: Internal and External Equilibrium in Central and East Europe . Chapter 8 . "Post-Crisis Global Economy: Restoration of Equilibrium" / Y. Andreeva, O. Anisimova, Yu. Bilenko and others/ Edited by O. Shnyrkov and A. Filipenko K.: Publishing center " Kyiv University, 2013. P. 142-162 11. Bilenko Y. Foreign Debt and Internal and External Equilibrium in CEE Актуальні проблеми міжнародних відносин. 2013. Випуск 112. Частина I. Київ. С. 86-94 12. Bilenko Y. Macroeconomic Analysis of External Financing of the Countries of Central and Eastern Europe // Journal of Business Enterprise & Finance. 2013.Vol. 3(1). P.27-38 13. Офіційний сайт Держкомстату України. URL: www.ukrstat.gov.ua. 14. Офіційний сайт Національного банку України. URL: www.bank.gov.ua. 15. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду .URL: www.imf.org
<p>Обсяг курсу</p>	<p>32 год. аудиторних занять, з них 16 год. лекцій, 16 год. практичних занять та 58 год. самостійної роботи. 3 кредити ЄКТС.</p>

**Очікувані
результати
навчання**

Після завершення курсу здобувач буде знати класичні теорії, сучасні моделі міжнародної макроекономіки; знати сучасні тенденції світового фінансового розвитку в умовах відкритого руху капіталу; вміти застосовувати згадані моделі до реальних ситуацій у міжнародних економічних відносинах; володіти інструментарієм макроекономічного аналізу функціонування економіки держави, формувати ефективну макроекономічну політику при різноманітних внутрішніх та зовнішніх шоках та значній фінансовій та торгівельній відкритості.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти набудуть такі компетентності:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел ЗК

ЗК 5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК):

ФК2. Здатність розробляти та аналізувати моделі розвитку національних економік і визначати їхню роль у сучасній світогосподарській системі.

ФК3. Здатність визначати й оцінювати прояви економічного глобалізму, виклики та дисбаланси глобального розвитку та їх вплив на міжнародні економічні відносини

ФК5. Здатність застосовувати кумулятивні знання, науково-технологічні досягнення, інформаційні технології для осягнення сутності феномену нової економіки, виявлення закономірностей та тенденцій новітнього розвитку світового господарства.

ФК6. Здатність застосовувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародних економічних відносин і аналізі їхнього впливу на економічний розвиток країн.

ФК7. Здатність аналізувати й оцінювати геоекономічні стратегії країн з позиції національних економічних інтересів.

ФК9. Здатність до самонавчання, підтримки належного рівня знань, готовність до опанування знань нового рівня, підвищення своєї фаховості та рівня кваліфікації

ФК11. Здатність визначати й оцінювати прояви фінансової глобалізації, функціонування міжнародних фінансових ринків.

ФК 12.Здатність застосовувати макроекономічний аналіз, моделі економічного зростання держав з врахуванням розвитку їхніх фінансових систем.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН3. Систематизувати, синтезувати й упорядковувати отриману інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації, використовуючи ефективні

	<p>підходи та технології, спеціалізоване програмне забезпечення з метою розв'язання складних задач практичних проблем з урахуванням крос-культурних особливостей суб'єктів міжнародних економічних відносин.</p> <p>ПРН6. Аналізувати нормативно-правові документи, оцінювати аналітичні звіти, грамотно використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали, вести прикладні аналітичні розробки, професійно готувати аналітичні матеріали.</p> <p>ПРН7. Досліджувати й аналізувати моделі розвитку національних економік та обґрунтовувати заходи досягнення їх стратегічних цілей в умовах трансформації світогосподарських відносин.</p> <p>ПРН 8. Розробляти та досліджувати адаптивні моделі вирівнювання дисбалансів та нівелювання загроз глобального розвитку, пропонувати варіанти вирішення проблем за результатами дослідження.</p> <p>ПРН10. Розуміти закономірності та тенденції розвитку світового господарства і феномену нової економіки з урахуванням процесів інтелектуалізації, інформатизації та науково-технологічного обміну.</p> <p>ПРН11. Розуміти сутність соціального виміру глобального економічного розвитку та імплементувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародних економічних відносин.</p> <p>ПРН 12. Визначати геоекономічні стратегії країн та їхні регіональні економічні пріоритети з урахуванням національних економічних інтересів і безпекової компоненти міжнародних економічних відносин у контексті глобальних проблем людства й асиметричності розподілу світових ресурсів.</p> <p>ПРН14. Презентувати результати власних досліджень шляхом підготовки наукових публікацій і апробацій на наукових заходах.</p> <p>ПРН15. Досліджувати й аналізувати моделі зростання національних економік, проводити порівняльний макроекономічний аналіз розвитку різних країн та регіонів світу для забезпечення валютно-фінансової стабільності та адаптації до глобальних фінансових криз.</p>
Ключові слова	Міжнародна макроекономіка, монетарна, фіскальна та валютна політики, класичні економічні моделі, кейнсіанська модель відкритої макроекономіки, модель IS-LM-BP, фінансова відкритість, макроекономічна координація, глобальні фінансові кризи, зовнішня заборгованість.
Формат курсу	Очний
Теми	Див. Схему курсу нижче
Підсумковий контроль, форма	Письмовий іспит в кінці семестру

Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін: «Макроекономіка», «Міжнародні фінанси»(бакалаврський рівень).
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання	Презентації, групові дискусії, індивідуальні завдання.
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор (дошка), ноутбук, доступ до мережі Інтернет, загальнодоступне програмне забезпечення.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Підсумкова рейтингова оцінка (максимум 100 балів) складається із суми балів поточної успішності (максимум 50) та балів, отриманих на письмовому іспиті (максимум 50). Сума балів поточної успішності включає в себе бали, отримані на семінарських заняттях (максимум 12), бали за контрольну роботу (максимум 15), самостійної роботи (максимум 3 бали) та наукового дослідження з макроекономічного аналізу країни (максимум 20 балів).</p> <p style="text-align: center;">Критерії оцінювання</p> <p style="text-align: center;">Бали поточної успішності за участь у семінарських заняттях</p> <p>Студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу - 1,5 бали; студент в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки - 1 бал; студент частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки - 0,5 бали; студент не готовий до заняття 0 балів.</p> <p>Загалом за семінарські заняття 8x 1,5= 12 балів(максимальна оцінка).</p> <p style="text-align: center;">Самостійна робота студентів</p> <p>Самостійна робота оцінюється на основі виконання домашніх завдань -3 бали (максимальна оцінка).</p> <p style="text-align: center;">Індивідуальна робота студента (наукове дослідження з макроекономічного аналізу вибраної країни)</p> <p>Наукове дослідження виконана виконана та захищена згідно з графіком, з використанням економетричних методів, висновки обґрунтовані теоретично та емпірично - 15-20 балів; Наукове дослідження захищено, але виконана частково, без ґрунтовних досліджень, з порушенням термінів або вимог -10-14 балів; Наукове дослідження не захищено та виконана частково, з порушенням термінів або вимог, висновки не обґрунтовані -1-9 балів; Наукове дослідження не виконане 0 балів.</p> <p style="text-align: center;">Контрольна робота</p> <p>Всі завдання виконані, розв'язки задач правильні та обґрунтовані -15 балів; Завдання виконані від 60 до 90% -6-14 балів; Завдання виконані на рівні менше 60 % - 1-5 балів Завдання не виконані - 0 балів.</p> <p style="text-align: center;">Екзамен</p> <p>Екзамен містить завдання з восьми тем курсу. Теоретичні завдання та задачі виконані на 90-100% - 46-50 балів Теоретичні завдання та задачі виконані на 70 -89% - 36-45 балів;</p>

	<p>Теоретичні завдання та задачі виконані на 51-69% - - 26-35 балів; Теоретичні завдання виконані менше 50% - - 0 балів</p> <p>Академічна доброчесність: дослідницькі проекти мають бути оригінальними, самостійним дослідженнями здобувачів. Порухення академічної доброчесності не толерується.</p>
Питання до екзамену (чи питання на контрольні роботи)	<p>Питання для підготовки базуються на основі тем, обговорених в рамках занять, а також на основі самостійно опрацьованих студентами матеріалів.</p>
Опитування	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

Схема курсу

Тиж- день	Тема, тези, план	Форми діяльності (заняття) – лекція, семінар, дискусія, групова робота	Література, ресурси в інтернеті	Год
1	<p>Тема 1. Вступ до курсу. Механізми функціонування класичної та кейнсіанської макроекономічної моделі</p> <p>Актуальність, предмет, об'єкт та завдання вивчення курсу. Методи та методики вивчення курсу. Структура курсу. Характеристика літератури, рекомендованої для вивчення курсу. Класична та кейнсіанська модель відкритої макроекономіки</p>	Лекція	Згідно номерів у списку літератури: 2;3;4.	2
2	<p>Тема 1. Вступ до курсу. Механізми функціонування класичної та кейнсіанської макроекономічної моделі</p> <p>Розгляд класичної моделі на основі творів А. Сміта, Д. Рікардо, А. Маршала та порівняння з кейнсіанською макроекономічною моделлю.</p>	Семінар	2;3;4.	2
3	<p>Тема 2. Базові моделі відкритої макроекономіки</p> <p>Сучасні кейнсіанські макроекономічні моделі. Декомпозиція абсорбції та сукупного попиту і досягнення внутрішньої</p>	Лекція	2;3;4;9.	2

	та зовнішньої рівноваги. Визначення основних блоків побудови моделі макроекономічної рівноваги у відкритій макроекономіці.			
4	<p>Тема 2. Базові моделі відкритої макроекономіки</p> <p>Визначення макро- та мікроекономічних факторів впливу на сукупний попит та абсорбцію. Розв'язок задач на визначення структури приватного та державного споживання, інвестицій, експорту та імпорту у відкритій економіці</p>	Семінар	2;3;4;9.	2
5	<p>Тема 3. Макроекономічна політика при фіксованому валютному режимі</p> <p>Моделювання впливу фіскальної і монетарної політики при фіксованому валютному курсі на сукупний попит, ціни, процентну ставку, валютні резерви, використовуючи апарат моделі IS-LM-VP при різній поведінці уряду, національного банку, домашніх господарств і фірм.</p> <p>Вплив контролю за мобільністю капіталу на процес досягнення макроекономічної рівноваги.</p>	Лекція	1(ch.3);2;3;10.	2
6	<p>Тема 3. Макроекономічна політика при фіксованому валютному режимі</p> <p>Дослідження</p>	Семінар	1(ch.3);2;3;5;6;10;14;15.	2

	застосування монетарної та фіскальної політики при фіксованому валютному режимі при різних рівнях мобільності капіталу графічно та алгебраїчно, використовуючи апарат моделі IS-LM-BP			
7	<p>Тема 4. Макроекономічна політика при плаваючому валютному режимі</p> <p>Модель IS-LM-BP при плаваючому валютному курсі. Фіскальна і монетарна політика в малій та великій країні та їх вплив на сукупний попит, ціни, процентну ставку, валютні резерви з врахуванням рівня мобільності капіталу.</p> <p>Порівняльний аналіз макроекономічної політики при фіксованому і плаваючому валютних курсах, визначення економічних ситуацій, які вимагають використання тієї чи іншої валютної політики.</p> <p>Монетарний підхід, модель на основі паритету купівельної спроможності і прогнозування валютного курсу. Модель Дорнбуша перестрибування валютного курсу в короткостроковому періоді.</p> <p>Статистичні методи прогнозування валютного курсу : модель ARIMA</p>	Лекція	1(ch.3);2;3;10.	2
8	<p>Тема 4. Макроекономічна політика при</p>	Семінар	1(ch.3);2;3;5;6;10;14;15	2

	<p>плаваючому валютному режимі. Моделювання різних варіантів застосування монетарної та фіскальної політики в умовах відсутності та повної мобільності капіталу. Дослідження ефективності монетарної політики при плаваючому валютному режимі.</p>			
9	<p>Тема 5. Багатоперіодна модель міжнародної торгівлі і динаміка сальдо поточного рахунку платіжного балансу держави. Макроекономічний аналіз заощаджень, інвестицій і рахунку поточних операцій. Вплив інвестиційних шоків, шоків пропозиції, світових процентних ставок на сальдо рахунку поточних операцій. Взаємозв'язок між рахунком поточних операцій і торговим балансом у двохперіодній економіці. Багатоперіодні бюджетні обмеження в динамічній моделі поведінки поточного рахунку. Вплив мобільності капіталу на сальдо рахунку поточних операцій. Державна політика запозичень та інвестування з врахуванням динамічної моделі поточного рахунку.</p>	Лекція	2;3;4;10;11.	2
10	<p>Тема 5. Багатоперіодна модель міжнародної торгівлі і динаміка сальдо поточного рахунку платіжного балансу</p>	Семінар	2;3;4;10;11;14;15.	2

	<p>держави. Аналіз внутрішніх та зовнішніх шоків на сальдо поточного рахунку платіжного балансу. Поведінка функцій заощаджень та інвестицій при різних показниках сальдо поточного рахунку. Побудова на реальних даних двохперіодної моделі рахунку поточних операцій.</p>			
11	<p>Тема 6. Макроекономічна координація у сучасному світі. Проблеми координації фіскальної, монетарної і валютної політики у сучасному світі. Визначення індикаторів макроекономічної політики, які вимагають координації. Теорія ігор та макроекономічна координація. Складання “платіжної матриці” координації монетарної, фіскальної та валютної політики для двох країн. Сучасні теорії, моделі економічної, валютно-фінансової інтеграції, особливості їх застосування при творенні Європейського економічного союзу. Макроекономічна координація в рамках Європейського валютного союзу. Функції Європейського центрального банку у виробленні єдиної монетарної політики. Макроекономічна рівновага в постсоціалістичних</p>	Лекція	1(Ch. 5);2;3;8;11.	2

	країнах Центральної та Східної Європи та проблеми входження в Європейський Союз.			
12	<p>Тема 6. Макроекономічна координація у сучасному світі.</p> <p>Аналіз макроекономічної координації в рамках організації держав G-7. Макроекономічна кооперація, координація та гармонізація в рамках Європейського валютного союзу. Побудова платіжної матриці вибору ефективної макроекономічної політики за допомогою індексу Оукена щодо інфляції та безробіття .</p>	Семінар	1(Ch.5);2;3;8;11;14;15	2
13	<p>Тема 7. Валютно-фінансові кризи, їх теоретична інтерпретація. Проблема зовнішньої заборгованості.</p> <p>Особливості сучасних валютно-фінансових криз. Макро- та мікроекономічні індикатори валютно-фінансової кризи. Моделі валютно-фінансових криз, взаємозв'язок внутрішньої та зовнішньої нерівноваги. Заходи подолання кризи.</p> <p>Аналіз валютно-фінансових криз в Мексиці, Південно-Східній Азії, Центральній і Східній Європі.</p> <p>Проблеми зовнішньої заборгованості в країнах, що розвиваються та країнах з перехідною економікою та валютно-фінансова стабільність.</p>	Лекція	1(Ch.3);2;5;6;7;10;11;12	2

14	<p>Тема 7. Валютно-фінансові кризи, їх теоретична інтерпретація. Проблема зовнішньої заборгованості. Аналіз механізмів валютно-фінансових криз та їх подолання на прикладі глобальної фінансової кризи 2008 року, а також Азійської кризи 1997 року. Проблеми зовнішньої заборгованості в різних регіонах світу: Латинська Америка, Європейський Союз, Центральна та Східна Європа.</p>	Семінар	1(Ch.3);2;5;6;7;10;11;12;13;14;15	2
15	<p>Тема 8. Модель TNT або експортованих та не експортованих товарів та проблеми реструктуризації відкритої економіки. Суть моделі TNT. Поняття експортовані та не експортовані товари та їх класифікація. Сукупний попит та пропозиція в моделі TNT. Ціни, зарплата і продуктивність в моделі TNT. Шоки попиту та реальний обмінний курс у моделі експортованих та не експортованих товарів. Виплати по зовнішніх кредитах, програми структурної перебудови економіки в контексті моделі TNT.</p>	Лекція	2;5;6;8;10;11;11;12.	2
16	<p>Тема 8. Модель TNT або експортованих та не експортованих товарів та проблеми реструктуризації відкритої економіки. Емпіричне тестування моделі TNT на прикладі країн Латинської</p>	Семінар	2;5;6;8;10;11;11;12;13;14;15.	2

	<p>Америци та Східної Європи, які виходили з кризи зовнішньої заборгованості. Аналіз успішних та невдалих траєкторій економічного розвитку країн з високим рівнем зовнішньої заборгованості.</p>			
--	--	--	--	--